

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Bakunin suomalaisille isänmaanystäville, Tukholma 25. huhtikuuta 1863

Mihail Bakunin

25.04.1863

Mihail Bakunin
Bakunin suomalaisille isänmaanystäville, Tukholma 25.
huhtikuuta 1863
25.04.1863

Liite teoksesta: Airas, Pentti: Anarkismin ideologia ja terrori.
Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys, Rovaniemi 1996. s.
211-218. Suomentaja Asko Lehtonen.

fi.theanarchistlibrary.org

Tämän Bakuninin kirjeen suomalaisille patriooteille on alkuperäisessä ranskankielisessä asussaan julkaissut Michel Mervaud teoksessaan Herzen – Ogarev – Bakounine, Lettres inédites, Paris 1975. Nootit ovat myös Mervaud'n. Kyseinen kirje on merkittävä myös siksi, että J.V. Snellman julkaisi tunnetun kirjoituksensa Sota vai rauha Suomelle 9.7. 1863, siis kaksi ja puoli kuukautta Bakuninin kirjeen jälkeen. Kirjoituksessaan Snellman loi pohjaa suomalaiselle reaalipoliittiselle ajattelulle. Vaikka Bakuninia ei siinä mainitakaan, kirjoituksen sävy on jyrkästi Bakuninin ajatusten vastainen.

Bakunin suomalaisille isänmaanystäville, Tukholma 25. huhtikuuta 1863 (1)

Olen vakuuttunut, että meidän kaikkien on tullut aika päästä keskenämme yhteisymmärrykseen.(2) Meillä ei edes ole aikaa hukattavaksi, sillä tapahtumat etenevät häkellyttävän nopeasti ja meillä on töin tuskin aikaa sopia yhteistoiminnasta ja valmis-

tautua. Ja yhteistoimintaan meidän tulee ryhtyä, sillä etumme ovat samat. Te tahdotte, Hyvät Herrat, isänmaanne vapautta ja täyttä itsenäisyyttä. Myös me tahdomme sitä, täysin vilpittömästi, tunnustaessamme Suomelle kiistämättömän oikeuden päättää itse omista asioistaan, oikeuden erota Venäjän keisarikunnasta, joko pysyäkseen yksin, riippumattomana kaikista naapureistaan tai liittyäkseen haluamaansa poliittiseen järjestelmään. Tämän oikeuden tunnustaminen on meille looginen välttämättömyys, koska periaattemme on vapauden periaate äärimmäisyyksiin asti, täyden vapauden, ehdoitta ja tinkimättä; se on jopa enemmän kuin looginen seuraus, se on tilanteen sanelema välttämättömyys: meistä itsestämme ei voi koskaan tulla vapaita niin kauan kuin Venäjän keisarikunnaksi nimitetty sentralistinen ja väkivaltainen instituutio on olemassa. Me inhoamme syvästi ja perusteellisesti tätä järjestelmää, joka on kahlinnut meidät tehdäkseen meistä valloituksen välineen -tätä järjestelmää, jonka uhreja me Teidän laillanne olemme ja jonka vallasta emme voi päästä vapaiksi vapauttamatta siitä myös teitä. Tämän väkivaltaisen keisarivallan kaataminen ja täydellinen hävittäminen, keisarivallan, jota kutsutaan venäläiseksi, vaikka se on koko perusolemukseltaan saksalainen, kaikkien niiden maakuntien ja kaikkien venäläisten ja ei-venäläisten kansojen itsenäistyminen, jotka joutuvat sietämään sen iestä, vapaus kaikille ja jokaiselle oikeus järjestää sisäiset asiansa ja määrätä itsestään toiveittensa, tarpeittensa ja luonteensa mukaisesti – sellainen on käytännön päämäärämme, sellainen on periaate, jonka nimessä ja menestykseksi olemme solmineet liiton puolalaisten veljiemme kanssa. Eivätkö siis suomalaiset, naapurimme ja saman järjestelmän uhrit, liittäisi kättänsä meidän käteemme?

Hetki on suotuista. Tämä keinotekoinen, hirviömäinen keisarikunta, jonka olemassaolon turvaavat vain kavaluus, korruptio ja väkivalta, natisee kaikista liitoksistaan, kun sen perustuksetkin vakavasti horjuvat. Siitä täytyy päästä kokonaan. Puolalaiset tarjoavat meille jalon esimerkin; seuratkamme sitä: väsyneinä

sietämään nöyryytystä ja kidutusta, ammentaan voimansa epätoivostaan he nousivat ilman meitä ja pitävät tänä päivänä kurissa tsaarin koko armeijaa ja paljastavat sen voimattomuuden. Heidän aluksi heikko, järjestäytymätön liikkeensä, joka rajoittui sille alueille, jota diplomaattikielellä kutsutaan Puolan kuningaskunnaksi, muuttuu nyt universaaliksi ja suosituksi ja levitessään kaikkiin muihin Puolan maakuntiin ravistelee perusteellisesti koko vanhaa Puolaa aina vanhan Venäjän rajoille, Väinäjolle ja Dneprille saakka. Se ei pysähdy sinne, sillä Venäjän kansa, joka on yhtä väsynyt orjuuteen ja on menettänyt kaiken toivonsa Aleksanterin suhteen, odottaa vain merkkiä noustakseen.

Viime vuosina on Euroopassa ja uskoakseni myös Suomessa puhuttu paljon nykyisen tsaarin niin sanotuista hyvistä töistä, uudistuksista, joihin hän on ymmärtänyt ryhtyä edistääkseen sivistystä, vapauttaakseen hallitsemansa kansat ja kannustaakseen aineellista edistystä. Ihmiset ovat antaneet pettää itseään sanoilla ja hyväksyneet tekoina lupaukset ja korulauseet, joita tämä tekopyhä, aina samanlaisena pysyvä, mutta nyt vieraiden aseiden voittokulun nöyryyttämä hallitus Krimin terveellisen katastrofin jälkeen katsoi olevansa pakotettu käyttämään hyväkseen kätkeäkseen maailmalta aikeidensa todellisen pahuuden. Me venäläiset emme antaneet itseämme niillä pettää. Me tiesimme hyvin, että tämä hallitus, että koko tämä keisarillinen järjestelmä, joka on luotu yksinomaista silmämääränä sorto ja pahuus, oli kykenemätön mihinkään hyvään – kykenemätön sitä käsittämään ja vielä kykenemättömämpi toteuttamaan, jos se jonkin ihmeen kautta onnistuisikin sen käsittämään. Saksalaisena valtiona, mikä se on, sen edellytyksenä ja perustana on kieltää ehdottomasti kaikki se, mikä sisältyy käsitteisiin oikeus, vapaus, inhimillisyys; sillä ei ole muuta mahdollista päämäärää eikä muuta tehtävää, sen toimilla ei ole muuta mahdollista tulosta kuin sisäinen orjuutus ja ulkoinen valloitus – toisin sanoen paha sanan laajimmassa merkityksessä. Tehdäkseen hyvää keisarillisen järjestelmän tulisi siten ensimmäiseksi tuhota itsensä.

Mutta koskaan ei vahingollinen mahti ole hävittänyt itse itseään. Meidän täytyy auttaa sitä.

Krimin katastrofi oli suuri onni Venäjälle. Se herätti sen siitä lyijyraskaasta unesta, johon Nikolai oli sen tuominnut, se salli sen hengittää vapaammin horjuttaessaan tätä barbaarisen despotismin rakennusta, jonka tsaari Pietarin mahtava käsi oli pystyttänyt ja joka vuosisadan ajan oli musertanut Venäjää kuin kauhistuttava painajaisuni. – Kaukana siitä, että olisi kärsinyt tämän tuhoisan sodan seurauksista, joka oli antanut armoniskun keisariuden arvovallalle ja sen koko mahdille, Venäjä tunsu itsensä kuin uudelleen syntyneeksi. Imperialismi oli kaatumaisillaan, mutta Venäjän kansa aloitti uutta elämää, ja välitön ilo, jota koko kansa tunsu, tämä luottamuksen ja uusien toiveiden tunne, joka syttyi itsestään kaikkien sydämissä kaikkialla keisarikunnassa, tarjosi oudon vastakohtan hallituspiirien synkälle masennukselle ja todisti, että tuhoon tuomitulla imperialismilla ja suureen tulevaisuuteen kutsutulla kansakunnalla ei ollut mitään yhteistä.

Kuitenkin oli aika, jolloin itse valtiolta uutta toivoa ja rohkeutta saaneena tuntui tahtovan yhtyä tähän kansalliseen innostukseen lähtemällä uudelle oikeudenmukaisuuden ja vapauden tielle. Puhuttiin reformeista, vapautuksesta, tunnustettiin julkisesti menneet virheet ja sysättiin ne sitä paitsi kaikki entisen kunnioituksen, liehittelyn ja pelon kohteen, tänään parjatun ja halveksitun keisari Nikolain niskoille. – Nuori keisari, joka oli syytön kauhistuttavaan menneisyyteen ja jonka sydän tuntui pursuavan oikeudenmukaisuutta, ihmisten kunnioitusta ja rakkautta, istui valtaistuimella ja lupasi meille kulta-aikaa. – Mutta voi! Illuusio jäi perin lyhyeksi. Keisari Aleksanteri ei ole huono mies. Hänen laiska ja nautinnonhimoinen luonteenlaatunsa tekee hänestä luonnostaan hyväntahtoisen ja joviaalisen. Hän haluaisi tehdä kaikki tyytyväisiksi vähin kustannuksin ja nähdä itsensä ihailtuna tekemättä sen hyväksi paljoakaan. Huumaantuneena rajattomasta vallasta, jonka hän näki yhtäkkiä joutuneen haltuunsa, hän hetken uskoi, että hänet oli kutsuttu uudistamaan Venäjä, käsittämättä, että vaikka hänellä oli-

lia" -seuran nimissä

M. Bakunin

Alaviitteet

1 Kungl. Biblioteket. Tämän kirjeen on kääntänyt venäjäksi E.V. Kiseleva (ks. E.L. Rudnickaja, "Neizvestnoe pis'mo Mihaila Bakunina" (Mihail Bakuninin tuntematon kirje), Prometej, t. 7, Moskova, 1969, s. 236-241).

2 Bakunin on viivannut yli seuraavan kohdan, jolla hän oli aloittanut käsikirjoituksensa: "Noudatan ystäväieni (nimet lukukelvottomia) ja muiden suomalaisten emigranttien kehotusta, kun he katsovat tehtäväkseni lähettää nämä muutamat sanat Suomessa oleville ystävilleen. Teen sen sitäkin suuremmalla mielihyvällä kun" . . .

3 Bakunin on ensin kirjoittanut ja sitten viivannut yli: "ja maa".

4 Bakunin oli ensin kirjoittanut: "Puolan".

5 Eriuskoisia, jotka pitäytyivät 'vanhassa uskossa' ja suhtautuivat vihamielisesti patriarkka Nikoniin, joka julisti heidät kirkonkiroukseen (1666–1667). Myös Ogarev perusti laskelmansa "raskol'nikien" oppositioon ja suuntasi heihin osan propagandaansa.

* Sic. (Julkaisijan huomautus viittaa kirjoitustapaan 'Lethoises'.)

si ollut sekä sydäntä että neroutta, hänen yrityksensä olisi estänyt ja halvaannuttanut jo hänen valtansa luonne, se kun joka suhteessa voi tuottaa vain vahinkoa ja on jo perusolemuksestaan kansakunnan kaiken todellisen ja elävän kehityksen vastainen. Koska hänen ymmärryksensä oli heikko, sivistyksensä puutteellinen ja ajatusmaailmansa suppea, hän päätyi mitä eriskummallisimpaan ajatukseen, ajatukseen panna toimeen välttämättömät reformit ja vapauttaa ikeeseensä alistetut kansat säilyttäen samalla keisarillisen itsevaltiuden täysin koskemattomana: – saada rehellisyys vallitsemaan hallinnossa ja oikeudenmukaisuus tuomioistuimissa ja samalla turvata kaikissa asioissa ministerien ja korkeiden virkamiesten mielivalta, antaa talonpojille vapaus (3) ja jättää heidät samalla turpeeseen sidotuiksi, antaa heille maa ilman omistusoikeutta, – ja vihdoinkin päästä puolalaisten (4) ihailun kohteeksi ja Puolan uudistajan ja hyväntekijän maineeseen jatkaen samalla keisari Nikolain barbaarista ja jumalatonta järjestelmää – sanalla sanoen esiintyä vapauttajana luovuttamatta pienintä murustakaan isältään perimästään tyrannimaisesta ja vahingollisesta vallasta. Se oli häiriintyneen mielikuvituksen luoma surkea harhakuvitelma, heikon ymmärryksen tuottama onneton päähänpisto. Hänen oli tietysti pakko epäonnistua; hän ymmärsi lopuksi, että hänen suunnittelemansa uudistukset olivat ristiriidassa itse hänen valtansa edellytysten kanssa, ja hän luopui edellisistä säilyttääkseen jälkimmäisen. Tässä on koko hänen tarinansa muutamin sanoin kuvattuna. – Tänäpäin hänestä on tullut despoottisempi, julmempi tyranni kuin keisari Nikolai koskaan oli. – Nikolain tyrannia oli epäintelligentin mutta rautaisen ja itseään kohtaan rehellisen tahdon tyranniaa. Aleksanterin tyrannia on heikkouden ja raukkamaisuuden tyranniaa. Hän pelkää – ja hänen on syytä pelätä, sillä hänen hallituskautensa päivät ovat luetut. Hän ja hänen dynastiansa ja koko keisarillinen järjestelmä niiden mukana ovat tuomitut tuhoutumaan.

Suuri vallankumous on jo tapahtunut Venäjän kansan keskuudessa. Joka on tuntenut tämän kansan vain keisari Nikolain aikana, ei tuntisi sitä enää samaksi. – Se on saanut sen, mikä sille on ollut ai-

van pakko antaa, mutta se ei ole tyytynyt siihen. Se ei ole koskaan tehnyt myönnytyksiä keisarilliselle mahdille eikä se ole koskaan lakannut taistelemasta sitä vastaan. Täysin tuntematon ulkomailla on tämä Venäjän kansan taistelu virallista keisarillista Venäjää vastaan, taistelu, joka alkoi paljon ennen Pietari I:stä, jo hänen isänsä tsaari Alekseihin hallitusaikana ja joka on jatkunut kertaakaan keskeytymättä aina meidän päiviimme saakka. Tämän kaksi vuosisataa kestäneen taistelun uhreja ei voi laskea sadoissa eikä tuhansissa vaan sadoissatuhansissa. Taistelu on pysynyt tähän saakka hämärän peitossa ja tuntemattomana, koska se on tapahtunut rahvaan elämän salatulla alueella, mutta se on täynnä dramaattista kiintoisuutta ja se täytyy tuntea, jotta voi ymmärtää täysin, mitä Venäjällä tänään tapahtuu. Venäjän kansakunnan valtava enemmistö ei koskaan hyväksynyt sitä, mitä kutsutaan tsaari Pietarin reformeiksi, eikä epäaitoa saksalaista sivistystä, jonka hän väkivaltaisesti toi Venäjälle. Pietarin idea oli tämä: hän tahtoi luoda suuren valtion, joka olisi organisoitu saksalaiseen ja ennen kaikkea preussilaiseen tapaan, sekä sisä- että ulkopolitiikassaan väkivaltaisen, sotilaallisen, byrokraattisen valtion, joka pystyisi valloittamaan puolen Eurooppaa. Mutta kas, tuo on niin vastoin venäläistä luonnetta, joka ei ole sotilaallinen eikä valloituksiin taipuvainen, vaan joka mielellään pakenee maalaiselämän alkukantaiseen vapauteen eikä koskaan olisi omasta aloitteestaan luonut Venäjän keisarikuntaa. – Tämä keisarikunta ja koko tämä virallinen byrokraattinen, saksalainen Venäjä, joka muodostaa sen rungon, on Venäjän kansalle syvän ja leppymättömän vihan kohde; ilman kapinaa se ei antanut pukea ylleen tätä pakkopaitaa. – Tämä äärimmäisyyksiin menevä kamppailu kansan, jota tosin voi sanoa barbaariseksi, mutta joka on täynnä elinvoimaa ja tuntee itsensä tarpeeksi omaleimaiseksi kehittyäkseen omalla tavallaan, ja tämän vieraan keisarillisen järjestelmän välillä, jossa venäläistä on vain nimi, on alusta alkaen saanut uskonnollisen taistelun luonteen. Olette epäilemättä kuulleet puhuttavan eriuskoisistamme, raskopniki (5), kiihkeistä virallisen kirkon vihollisista. He eivät ole ainoastaan kirkon vihollisia, he

täkää vapauden ja kansallisuusaatteen apostoleita näiden talonpoikien keskuuteen, jotka inhoavat noita saksalaisia paroneja, joiden läsnäolo häpäisee näitä maita. – Auttakaa meitä nostattamaan heidät kapinaan.

c) Te voitte auttaa meitä vielä levittämällä kirjoituksiamme Venäjälle joko Pietarin tai Baltian maakuntien tai jopa Aunuksen kuvernementin kautta. – Voitte auttaa meitä perustamaan säännöllisiä kirjeenvaihtokanavia Pietarin, Tukholman ja Lontoon välille.

C. Toimintanne tehostamiseksi Teidänkin täytyy järjestäytyä salaiseksi seuraksi. Kootkaa joko viiden, seitsemän tai jopa kymmenen hengen Keskuskomitea, johon keskittyvät kaikki Suomen salaliiton langat ja joka huolehtii kaikkien Suomen yhdistyksen toimintojen sujumisesta säännöllisesti, harmonisesti ja yhtenäisesti. – Sitten kun olette järjestäytyneet sisäisesti, luokaa yhteydet Puolan väliaikaiseen hallitukseen, Lontooseen Tukholman kautta ja Pietariin. – Organisoikaa kaikkialle Suomeen liikenneväyliä ja asemia kirjeiden, painotuotteiden ja henkilöiden kuljetusta varten käyttäen tehtävään erityisen luotettavia, varovaisia ja uskollisia miehiä – erityisesti Tukholmasta Pietariin Turun ja Helsingin kautta vievillä teillä – niin että voitte tehdä tyhjäksi joka päivä yhä epäluuloisemmaksi, kiusallisemmaksi ja hirmuvaltaisemmaksi käyvän venäläisen vakoilun ja perustaa meitä kaikkia yhdistävän mahdollisimman säännöllisen yhteysjärjestelmän. Tämä on hyvin tärkeää

D. Tämän kirjeen tuoja tuo Teille myös kaikki tarpeelliset osoitteet yhteyden pitämiseksi Tukholmaan ja Tukholman kautta Lontooseen. – Hän tuo Teille samoin kaiken, mitä tarvitsette saadakseen säännöllisen yhteyden "Maan ja vapauden" seuran Keskuskomiteaan – Pietariin.

Ja nyt, Hyvät Herrat, minun on enää esitettävä Teille vain toivomus, että otatte tämän kirjeen vastaan yhtä vilpittömästi kuin se on lähetetty ja että ette kieltäydy solmimasta kanssamme liittoa, joka on yhtä välttämätön teidän kuin meidänkin vapaudellemme. – Toivon myös, että vastaatte minulle viivyttelämättä. "Zemlia i Wo-

pureita, joita sitoo toisiinsa yhteisen isännän väkivalta, me voimme ja meidän tulee vastavuoroisesti auttaa toisiamme häntä vastaan. – Ehdottamamme liiton periaatteet ovat nämä:

A. Me tunnustamme selkeästi ja täydestä sydämeistämme, rajoituksetta ja varauksetta Suomen kansan oikeuden täyteen itsenäisyyteen ja autamme sitä epäröimättä kaikin käytettävissä olevin keinoin eroamaan meistä, jotta se voi omaksua sellaisen hallitusmuodon ja siirtyä sellaiseen liittojärjestelmään tai poliittiseen organisaatioon kuin se haluaa, ja tulevaisuudessa emme toivo emmekä odota siltä muuta kuin täydelliseen riippumattomuuteen ja molemminpuoliseen toisen vapauden kunnioitukseen perustuvia hyviä naapurussuhteita.

B. Vastineeksi pyydämme sitä kaikin käytettävissään olevin keinoin auttamaan meitä syöksemään vallasta Pietarin keisarikunnan. Suomalaiset voivat auttaa meitä ensiksikin välittömästi

a) aloittamalla omassa maassaan aktiivisen propagandan, joka tietysti on suunnattu Pietaria vastaan sopusoinnussa Puolan liikkeen ja Venäjän vallankumouksellisen liikkeen kanssa. Se heidän sitä paitsi pitää tehdä oman etunsa takia, jos he yleensä pitävät tärkeänä tehdä jotakin. Puolalle ja meille taas koituu siitä se merkittävä etu, että kun Pietarin hallitus pelkää Suomen liikettä, sen on pakko jakaa voimansa . . . Kun uskallatte paljon, hyvät herrat, tämä hallitus, joka on luhin ja ytimiin saakka pelästynyt, vaikka se toivoo vielä pettävänsä maailmaa olemalla olevinaan rohkea, antaa teille paljon periksi. – Mutta älkää pysähtykö puolitiehen, älkää etenäkään antako pettää itseänne joutavilla lupauksilla, käyttäkää hyväksenne jokainen siltä riistämänne myönnytys vaatiaksenne uusia. – Uskaltakaa ja ottakaa paljon. – On aika ottaa kaikki – ja pitääkää tarkasti mielessänne, että me autamme teitä.

b) – Te voitte auttaa sekä meitä että itseänne ulottamalla propagandanne Liivinmaan, Viron ja Kuurinmaan virolaisten ja lättäläisten talonpoikien keskuuteen. Varmasti joukossanne on ystäviä, jotka osaavat puhua näitä kieliä. Kirjoittakaa ja painakaa siis vihkosia tai lähettäkää ne meille, jotta voimme painaa ne Tukholmassa, lähet-

ovat lisäksi ja ennen kaikkea Valtion vihollisia, jonka passiivinen ja nöyrystelevä palvelija tuo kirkkokin vain on. Kamppaillessaan Pyhää Synodia vastaan he taistelevat keisaria vastaan ja tekevät sen niiden kunnallisten ja maakunnallisten vapauksien nimessä, jotka ennen Pietaria muodostivat Venäjän kansallisen elämän perustan. Keisari on heille antikristus ja hänen keisarikuntansa – koko tämä byrokraattinen ja sotilaallinen organisaatio, kaikki nämä etuoikeutetut ryhmät, jotka nekin toimivat sorron välineinä – on paholaisen kuningaskunta. Syyttä eivät tsaarimme Alekseista aina meidän päiviimme ole heitä vainonneet niin kiihkeästi, että sitä voi verrat vain Rooman keisarien raivoon ensimmäisiä kristittyjä kohtaan. He ovat hyvin ymmärtäneet, että siltä taholta uhkasi suurin vaara hirviömäistä saksalaista valtiota, jonka Pietari oli perustanut kansallisen elämän vereen ja raunioille. Niinpä mikään ei riittäisi kuvaamaan niitä barbaarisia vainoja, joiden kohteina nämä uskovaisraukat ovat olleet kahden vuosisadan pituisen taistelun ajan. Sitten Alekseihin ei varmasti ole kulunut yhtään vuotta, jona eivät sotilaiden luodit tai pistimet tai pyövelin solmuruoska olisi joukkomurhanneet tuhatkuntaa tai pikemminkin muutamia tuhansia eriuskoisia. Kokonaisia kyliä on poltettu ja tapettu sukupuuttoon, tuhannet naiset ja lapset ovat menehtyneet metsissä, joista he ovat etsineet suojaa keisarillisilta raakuuksilta – sadat tuhannet massoina Siperiaan lähetetyt ovat kuolleet matkan varrella viluun, nälkään ja huonoon kohteluun, kiitos venäläisten virkamiesten sananparrekseksi käyneen rehellisyyden ja inhimillisyyden, kiitos tämän suuremman lähimmäisen elämän halveksunnan, joka on koko keisarillisen hallintomme tunnusomainen piirre. Ja kuitenkin huolimatta kaikista näistä kauheuksista Venäjän eriuskoiset eivät ole menettäneet voimastaan mitään. Ainainen ja kaikkialle ulottunut vaino ei ole heitä lyönyt, se on tehnyt heidät mahtavammiksi – ja keisari Nikolai, tämä despoottien despootti, tämä tyrannin ihannekuva ja varmasti lahkolaisten leppymättömin vihollinen ja kiivain vainoja, joka pani toimeen ihmeellisiä julmuuksia tuhotakseen heidät, joutui myöntämään avoimesti hallituskautensa lopulla, että erius-

koisia vastaan hän oli ollut voimaton. Tänään heitä virallisen tilaston mukaan lasketaan olevan Venäjällä lähes viisitoista miljoonaa. He edustavat Venäjän kansan elävintä, voimakkainta ja älykkäintä osaa, ja uskollisina vanhoille perinteille he vaativat tänään niin kuin aina ja voimakkaammin kuin koskaan vapautta, täydellistä vapautta kansalle ja maata kansalle – toisin sanoen maan omistavien ja itsehallintoa vaaleilla valittujen virkailijoiden välityksellä harjoitettavien kommuunien sallimista – koko byrokratian ja koko tämän keisarikunnan saksalaisen organisaation täydellistä lakkauttamista – maakuntien hallinnollista autonomiaa ja valtion vihatun keskityksen tilalle maakuntien federaatiota. – Sellainen on kansan ihanne, sellainen sen tahto. Sellainen on myös sen salaisen seuran ohjelma, jonka organisaatio tänään peittää koko keisarikunnan ja sulkee piiriinsä kaikki luokat aatelin nuoresta älymystöstä aina viimeiseen talonpoikaan. – Tuhansia asialleen omistautuneita miehiä kaikista luokista, aatelia, porvareita, talonpoikia, pappeja, taiteilijoita, käsityöläisiä, korkeita ja alempia sotilaita ja siviilivirkamiehiä, kuuluu tänään tähän mahtavaan yhteenliittymään, joka on ottanut lippuunsa nämä kaksi kansanomaisen uskon symbolia: "Maa ja vapaus."

Käännyn puoleenne, hyvät herrat, tämän seuran nimissä, joka on antanut minulle oikeuden edustaa itseään ulkomailla, oikeuden, jonka jaan Lontoon ystäväni Herzenin ja Ogareffin kanssa.

Uskon selvittäneeni Teille poliittiset ajatuksemme ja päämäärämme. Koetan vielä kerran muotoilla ne lyhyesti.

1. Haluamme hävittää täydellisesti koko Venäjän keisarikunnan, koska me kaikki olemme täysin vakuuttuneita siitä, että tämän keisarikunnan olemassaolo, joka perustuu barbaariseen sortoon, kansallisen elämän järjestelmälliseen ja ehdottomaan kieltämiseen ja joka niin sisäisesti kuin ulkoisestikin voi pysyä pystyssä vain väkivallan avulla, on ristiriidassa vapauden kanssa. Me emme siis ole tämän keisarikunnan vihollisia petturuudesta, vaan isänmaanystävyvyydestä ja koska neljänkymmenen miljoonan isovenäläisen suuren kansana tunnemme itsemme siinä määrin vahvoiksi, ettemme

tarvitse kavaluutta, emme väkivaltaa emmekä toisten omaisuutta varmistaaksemme itsellemme kunniallisen olemassaolon. Keisarillisen keskityksen vastustajina olemme federalisteja, emme oikusta emmekä hullaantuneisuudesta teorioihin, vaan koska asemamme sitä vaatii ja koska julma kokemus kahden vuosisadan ajalta on meille todistanut, että byrokraattinen järjestelmä tekee mahdottomaksi kansan voimien ja elämän vapaan kehityksen.

2. Kun haluamme vapautta itsellemme, haluamme ja meidän tuleekin haluta sitä kaikille naapureillemme, heistä ennen kaikkea niille, jotka Pietarin valloituspolitiikka on väkivaltaisesti liittänyt meihin. Me emme ainoastaan tunnusta Suomen, Viron ja Latvian* maakuntien, Puolan, Liettuan, Ukrainan ja Vähä-Venäjän, Bessarabian, Georgian ja Kaukasian oikeutta vapaaseen ja meistä riippumattomaan olemassaoloon, vaan haluamme auttaa niitä sen saavuttamaan. Haluamme sitä yhtä paljon välttämättömyydestä kuin empatiasta, sillä koska olemme kytkettyinä samaan ikeeseen, meidän tulee yhdistää ponnistuksemme sen murtamiseksi. – Emme ymmärrä, miten voisimme vapauttaa itsemme vapauttamatta samalla teitä ja päin vastoin. – Tässä tarkoituksessa olemme solmineet liiton vallankumouksellisen Puolan kanssa – ja samassa tarkoituksessa tarjoamme kätemme teille.

3. Olemme lujasti vakuuttuneita, että keisarillisen dynastian hetki on lyönyt ja että kaksi vuosisataa Pohjolaa musertaneen keisarikunnan kukistuminen on lähellä. Uskomme sen takia, että jokaisen siihen kuuluvan kansan velvollisuus on ajatella tulevaisuuttaan ja valmistautua siihen. Onnettomia ne, jotka nukkuvat, onnettomia ne, jotka sokaistuvat tämän pois kuihtuvan keisarikunnan harhakuvasta, onnettomia ne, jotka ajan tullessa eivät ole etukäteen ottaneet huomioon sen peruuttamatonta kukistumista eivätkä ole valveilla ja valmistautuneita siitä selviytyäkseen – he murskaantuvat raunioihin. – Me toivomme, että myös suomalaiset ovat valveilla, että he luottavat meihin ja ojentavat meille kätensä.

4. Haluaisimme solmia heidän kanssaan lujan ja luotettavan liiton päämääränä yhteinen vapautuksemme. Koska olemme rajanaa-